

Německo

V posledních letech rostl HDP Německa v rozmezí 1,5 až 2,5 % ročně a růstový trend oscilující kolem hranice 1,9 % se dle predikcí MMF protáhne i do následujících let. Míra inflace v roce 2018 dosáhla 1,9 %. Celková populace Německa je 82,8 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele se v roce 2018 pohyboval kolem 48,6 tis. USD. Nezaměstnanost je na nejnižší úrovni od sjednocení Německa a činí 3,5 %. Běžný účet Německa byl v roce 2018 odhadem v přebytku 326,9 mld. USD.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	2,2	2,5	1,9	1,9	1,6	1,5
HDP/obyv. (USD)	42 460	44 769	48 669	49 692	52 277	54 627
Míra inflace (%)	0,4	1,7	1,8	1,8	2,1	2,3
Nezaměstnanost (%)	4,2	3,8	3,5	3,4	3,3	3,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	297,5	291	326,9	323,6	333,8	340,3
Populace (mil.)	82,3	82,7	82,8	82,9	82,9	82,8
Konkurenceschopnost	5/138	5/137	3/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Německo je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Německo umístilo na 3. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik, dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Vývoz ČR do Německa 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	142 366 117	10,1	150 582 788	-5,5
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	120 739 279	8,6	130 159 216	-7,2
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	92 909 929	6,6	62 280 463	49,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	82 305 805	5,9	74 651 958	10,3
9401	Sedadla (jiná než sedadla čísla 9402), též proměnitelná v lůžka, jejich části	45 575 185	3,2	50 666 310	-10,0
8544	Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	36 106 790	2,6	34 046 935	6,1
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	28 320 285	2,0	26 761 690	5,8
8512	Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační (kromě výrobků čísel)	26 110 876	1,9	29 094 367	-10,3
8413	Čerpadla i se zař. měřícím zdviže na kapaliny	21 872 513	1,6	20 792 269	5,2
8528	Monitory, projektory, bez TV, přijímače televizní	18 358 863	1,3	17 524 694	4,8
Celkem TOP 10		614 665 642	43,7	596 560 690	3,0
Celkem vývoz		1 406 096 775		1 360 227 922	3,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Německa 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	95 029 263	9,8	96 063 817	-1,1
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	26 491 513	2,7	32 658 523	-18,9
2710	Oleje minerální a z ner. živčiny ne surové	25 637 342	2,6	16 466 182	55,7
3926	Ostatní výrobky z plastů a výrobky z ostatních materiálů čísel 3901 až 3914	21 964 393	2,3	22 162 761	-0,9
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	20 425 478	2,1	19 424 952	5,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	16 694 955	1,7	11 027 815	51,4
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	15 671 564	1,6	14 418 583	8,7
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	15 617 320	1,6	11 698 987	33,5
8413	Čerpadla i se zař. měřícím zdviže na kapaliny	14 196 791	1,5	14 666 199	-3,2
8408	Motory pístové vznětové s vnitřním spalováním	13 763 630	1,4	13 680 093	0,6
Celkem TOP 10		265 492 249	27,3	252 267 912	5,2
Celkem dovoz		973 835 738		941 695 386	3,4

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilový průmysl

Automobilový průmysl je v Německu nejdůležitějším průmyslovým odvětvím, které se podílí více než 40 % na celkovém exportu i soukromých výdajích na vědu a výzkum. Osobní automobily a díly pro motorová vozidla jsou nejdůležitějšími českými vývozními položkami do Německa s rostoucí tendencí. Predikce obrátu automobilového průmyslu v Německu jsou mírně rostoucí – prognózy počítají v roce 2019 s růstem kolem 2 % s následným snižováním tempa růstu do roku 2022 kolem 1 %. V rámci inovací a aplikovaného výzkumu v automotive představují priority elektromobilita a hybridní pohony a rovněž digitalizace automotive. V květnu 2016 byla zahájena subvence elektromobilů (kupní prémie, daňové odpisy atd.) pro zahraniční exportéry i německé firmy. Německá města plánují masivní nákupy bezemisních vozidel, zejm. elektrobusů, stejně tak německé automobilky přijaly strategie na elektrifikaci vozových parků a úpravu výroby, mj. vlastní produkci bateriových systémů. V zemi probíhá plošná výstavba dobíjecí infrastruktury.

► Civilní letecký průmysl

V rámci letecké dopravy představují příležitost subdodávky do leteckého průmyslu, jejichž objem se od roku 2009 zdesetinásobil. Zájem německého leteckého průmyslu o dodávky z ČR i technologickou spolupráci je silný.

► Energetický průmysl

Německo naplňuje novou energetickou koncepci, která vyžaduje mj. masivní výstavbu přenosové (zhruba 3 600 km) a distribuční (asi 193 tis. km) sítě. Odhady celkových nákladů na rozvoj elektrických sítí zhruba do roku 2022 se pohybují okolo 45 mld. eur. V rámci své energetické koncepce se země zaměřuje na obnovitelné zdroje energie, z tohoto důvodu existuje potenciál pro dodávky dílů pro větrné, solární, vodní a další nekonvenční elektrárny. V Německu tak roste poptávka především po inovativních energetických řešeních. Další potenciál nabízí de commissioning jaderných elektráren v rámci politiky ústupu od využívání jaderné energetiky (Atomausstieg). V rámci diskuse o ústupu od využívání uhlí v energetice (Kohleausstieg) lze očekávat i zvýšení finančních transferů do transformace regionů a energetického výzkumu v dotčených oblastech (Lužice a Střední Německo, kde hnědouhelná aktiva vlastní konsorcium EPH-PPF, resp. EPH) a v Severním Porýní – Vestfálsku).

► ICT

Současným hlavním trendem je digitalizace či tzv. koncept „čtvrté průmyslové revoluce“ (Průmysl 4.0 – ČR má s Německem uzavřenou bilaterální dohodu o spolupráci), tj. propojování IT technologií nejen s průmyslovou, ale např. i zemědělskou výrobou a logistikou a vytváření inteligentních samořídících jednotek a také nových obchodních modelů. Aktuální studie odhadují úspory (v důsledku zvyšování produktivity) ve vybraných sektorech (chemický, strojírenský, elektrotechnický, automobilový průmysl, zemědělství, IT) do roku 2025 na 78,7 mld. Obrát v ICT v Německu roste v posledních letech mezi 2–3 %. V roce 2018 zaujal sektor ICT 1. příčku v tvorbě hrubé přidané hodnoty (+3,7 %).

Potenciál pro české firmy lze nalézt nejen v dodávkách elektronických zařízení, ale především v aplikacích využívaných ve zmíněných oborech a aplikovaném výzkumu.

► Obranný průmysl

Z pohledu obranně-průmyslové spolupráce je Německo zásadním partnerem českého obranného a bezpečnostního průmyslu, a to z hlediska strukturálního, ekonomického i technologického rozvoje české obranně průmyslové základny. Rovněž skutečnost, že 89 % německých firem obranného a bezpečnostního průmyslu má vlastní kapacity v oblasti výzkumu a vývoje je z hlediska inovačního potenciálu českých firem výraznou přidanou hodnotou. Jako perspektivní se jeví zejména budování podniků společné výroby a zapojování českých výrobců do subdodavatelských řetězců velkých německých firem a velkých evropských konsorcií s německou účastí, zejména v oblasti pozemní techniky, elektroniky, leteckého a kosmického průmyslu.

► Služby

V souvislosti se zvyšováním výdajů na vědu, výzkum a inovace jak v soukromém, tak veřejném sektoru, a posilování internacionalizace WI a clusterů, lze příležitosti pro české firmy a výzkumné instituce nalézt v outsourcingu aplikovaného výzkumu pro německé firmy/instituce, resp. vytváření kooperací. Napříč sektory se nabízí významné příležitosti poskytování služeb a outsourcing v oblastech technických a přírodních věd, nejsilněji pak v ICT mj. v důsledku nedostatku kvalifikovaných pracovníků.

► Stavební průmysl

Kromě výstavby dopravní infrastruktury lze spatřovat potenciál i v obnově bydlení, které by využívalo moderní technologie (nízká či nulová energetická náročnost apod.). V souvislosti s přílivem imigrantů a žadatelů o azyl, resp. růstem obyvatelstva a urbanizací lze pro následující roky počítat s poptávkou po bytové výstavbě (mj. prioritou spolkové vlády je výstavba sociálního bydlení) a doprovodných službách.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V Německu lze očekávat restrukturalizaci nemocniční péče a optimalizaci využitosti jednotlivých lůžek (snížování jejich stavu kvůli nevytíženosti může však být spojeno i s modernizací). Jako příležitost je však nutné spatřovat stárnutí obyvatelstva. V nejbližší době bude Německo muset tuto problematiku řešit. S tím souvisí stavba a vybavení starobních/pečovatelských ústavů a modernizace nemocnic, nebo poskytování sociálních a lázeňských služeb. A mj. právě i díky stárnutí obyvatelstva vláda každoročně zvyšuje výdaje na zdravotnictví (2007 – 250 mld. eur, resp. 3 000 eur na obyvatele ročně, 2012 – 300 mld. eur, resp. 3 700 eur na obyvatele ročně). Prognózy počítají s nárůstem výdajů na zdravotnictví z 8 % HDP (2010) na 8,6 % HDP v roce 2020, resp. 9,1 % HDP v roce 2030. Farmaceutický průmysl rostl v posledních letech o 1–2 % ročně, s tím, že tento trend má pokračovat i v příštích letech.

Demografický vývoj v Německu v nadcházejících 10 letech s sebou přinese i změny, které se dotknou cestovního ruchu. Cílová skupina turistů ve věku 60+ vzroste o 6,6 % a lehce ubude mladší cílové skupiny. Následkem tohoto vývoje poklesne podíl výjezdového cestovního ruchu o 2,5 mil. osob a vzroste podíl cestování po Německu o 1,5 mil. osob. V podílech zastoupení německých turistů v Česku se však žádné zásadní změny neočekávají, dlouhodobě tvoří nejvýznamnější skupinu, která přijíždí do České republiky. V roce 2017 se v českých ubytovacích zařízeních ubytovalo téměř 2 mil. německých turistů (nárůst o 3,9 % oproti roku 2016). Německo je současně nejdůležitějším zahraničním zdrojovým trhem českých a moravských lázní.

Německo se ve zdravotnictví zaměřuje na paliativní péči. Novum je tzv. „telemedicína“ (zvl. u seniorů). ČR může profitovat ze zdravotnických přeshraničních projektů zaměřených právě na oblast „telemedicíny“.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Německý potravinářský průmysl dlouhodobě patří co do obratu a počtu zaměstnanců k předním v Evropě. Německo zároveň patří mezi pět největších potravinářských importérů na světě (v roce 2017 činily zemědělské dovozy 86 mld. eur, vývoz pak 73,8 mld. eur). Vývozní zemědělskou politiku výrazně ovlivnilo embargo na dovoz potravin do Ruska, Německo hledá nové trhy především v Asii a zemích třetího světa. K 31. 3. 2015 přestaly platit mléčné kvóty na produkci mléka a zrušení vedlo k vleklé krizi na mléčném trhu. Poptávka v Německu roste také u bioproduktů (země je nejvýznamnějším evropským trhem s biopotravinami). Protože je vysoký podíl masné produkce z Německa exportován, vlastní spotřeba je z části kryta dovozem. Podobná situace je v oblasti krmiv (nyní z Jižní Ameriky) pro německou živočišnou produkci. Poptávka po těchto výrobcích stále roste. Německo patří k tradičním pivařským oblastem – i přes vysokou míru konkurence je zde potenciál, resp. zájem o česká piva.

► Železniční a kolejová doprava

Ve východním Německu po znovusjednocení a v některých částech západního Německa byla zanedbána výstavba, resp. dlouhodobá údržba a rekonstrukce silniční a železniční infrastruktury. Rozvoj železnice má mj. z ekologických důvodů v Německu nejvyšší prioritu a podporu všech politických stran. V rámci koaliční smlouvy CDU/CSU a SPD z března 2018 si koaliční strany kladou za cíl získat do roku 2030 na železnici dvakrát více zákazníků a převést na ni více nákladní dopravy. V příštích letech lze proto očekávat modernizaci železnice, rekonstrukci, rozšiřování a údržbu (rekonstrukce železničních mostů ve městech, za jejichž rekonstrukci jsou odpovědné obce nebo spolkové země, které v rámci reformy od Deutsche Bahn získaly danou infrastrukturu do vlastnictví a budou do budoucna konfrontovány s většími náklady; rekonstrukce silničních a dálničních mostů; obnova vozového parku, rozšiřování dálniční sítě aj.). Dne 3. 8. 2016 schválila spolková vláda Spolkový plán dopravních cest do roku 2030, který předpokládá investice do 1000 infrastrukturních projektů ve výši 296 mld. eur (železniční projekty: 123 mld. eur, silniční projekty: 146 mld. eur, vodní doprava: 27 mld. eur). Celkové výdaje na dopravní infrastrukturu v rámci spolkového rozpočtu by měly v letech 2015–2018 činit 14 mld. eur. Plánovaná je výstavba dálnic až v objemu 14 mld. eur, financovaná díky projektům PPP. Nad rámec toho byl schválen projekt spolkové vlády a Deutsche Bahn na modernizaci železnice ve výši 28 mld. eur (2015–2019). Peníze půjdou především na celkovou údržbu a modernizaci železniční infrastruktury (mj. také částečnou či celkovou renovaci až 875 železničních mostů).

Německo je perspektivním trhem pro české výrobce železniční a kolejové techniky. Dopravní podniky německých měst v rámci obnovy dopravního parku a snižování emisí v ovzduší vypisují výběrová řízení na dodávky kolejové techniky.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční a kolejová doprava	HS 8602 - Ostatní lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8604 - Vozidla pro údržbu železničních, tramvajových tratí, traťovou službu, s vlastním pohonem
	HS 8605 - Železniční, tramvajové osobní vozy aj. vozy bez vlastního pohonu
	HS 8606 - Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční a kolejová doprava	HS 8607 - Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 - Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení
Automobilový průmysl	HS 8702 - Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8703 - Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8707 - Karoserie (vč. kabin) pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705
	HS 8708 - Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Civilní letecký průmysl	HS 8803 - Části a součásti výrobků čísel 8801 nebo 8802
Stavební průmysl	HS 6810 - Výrobky z cementu, betonu nebo umělého kamene, též vyztužené
	HS 6811 - Výrobky z osinkocementu (azbestocementu), z buničitocementu nebo podobné
	HS 6813 - Třecí materiál a výrobky z něj
	HS 6814 - Zpracovaná slída a výrobky ze slídy, na podložce z papíru nebo jiných materiálů
	HS 7301 - Štětovnice ze železa nebo oceli, též vrtané, ražené nebo vyrobené ze sestavených prvků
	HS 7302 - Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 7304 - Trouby, trubky a duté profily, bežešvé, ze železa (jiného než litiny) nebo z oceli
	HS 7308 - Konstrukce jn. a části a součásti pro použití v konstrukcích, ze železa, oceli
	HS 7309 - Nádrže, cisterny, kádě ap., ze železa nebo oceli, o objemu > 300l
	HS 7310 - Cisterny, sudy, barely, plechovky, krabice ap. nádoby ze železa nebo oceli, o objemu <300l
	HS 7311 - Nádoby na stlačený nebo zkapalněný plyn, ze železa nebo oceli
	HS 7314 - Látky, mřížovina, síťovina a pletivo ze železného nebo ocelového drátu
	HS 7315 - Řetězy, řetízky, jejich části z železa, oceli
	HS 7317 - Hřebíky, cvočky, napínáčky ap. ze železa
	HS 7319 - Šicí jehly, pletací jehlice, šněrovací jehly ap., ze železa, oceli
	HS 7321 - Kamna, sporáky, krby, vařiče, grily, aj., ze železa, oceli
	HS 7322 - Radiátory pro ústřední topení, ohříváče ap. ze železa, oceli
	HS 7325 - Ostatní výrobky odlité ze železa, oceli
	HS 7326 - Ostatní výrobky ze železa, oceli
	HS 7610 - Hliníkové konstrukce, desky, tyče, profily, trubky ap.
	HS 7612 - Hliníkové sudy, barely, plechovky, krabice ap. výrobky o objemu <300l
	HS 7616 - Ostatní výrobky z hliníku
	HS 9406 - Montované stavby
Služby	CPA 41 - Budovy a výstavba budov

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8544 - Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8502 - Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8507 - Elektrické akumulátory, včetně separátorů
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 - Antibiotika
	HS 3002 - Antiséra, ost. krevní složky a imunologické výrobky, očkovací látky, ap. výrobky
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla, apod. výrobky zboží
	HS 9018 - Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9021 - Ortopedické pomůcky a přístroje, berle, chirurgické pásy aj.
ICT	HS 9401 - Sedadla (jiná než sedadla čísla 9402), též proměnitelná v lůžka, jejich části
	HS 8471 - Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.
	HS 8517 - Telefonní a ostatní přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů aj. dat
	HS 8523 - Disky, pásky, paměťová zařízení, a. média pro záznam zvuku nebo jiného fenoménu ap.
	HS 8526 - Radiolokační a radiosondážní, radionavigační a radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 - Přijímací přístroje pro rozhlasové vysílání
	HS 8528 - Monitory, projektory, bez TV; přijímače televizní
	HS 8530 - El. přístroje signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení dopravy
	HS 8532 - Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací
	HS 8512 - Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače ap.
	HS 8514 - Elektrické průmyslové, laboratorní pece; ostatní zařízení pro tepel. zpracování materiálů
	HS 8536 - El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V
	HS 8537 - Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
	HS 8547 - Izolační části pro el. stroje; elektroinstalační trubky
	CPA 62 - Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
CPA 72. - Výzkum a vývoj, autorská práva	
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 - Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 2301 - Moučka ap. z masa, drobů ryb ap. nepoživatelné
	HS 2302 - Otruby, vedlejší mlýnské produkty a jiné zbytky
	HS 2308 - Látky, odpady, zbytky rostlin pro výživu zvířat
	HS 2309 - Přípravky používané k výživě zvířat
	HS 0201 - Maso hovězí, čerstvé, chlazené
	HS 0202 - Maso hovězí, zmrazené
	HS 2203 - Pivo ze sladu